

2022-02-15
Dnr 21SON247

Årsredovisning år 2021

Socialnämnden

Innehållsförteckning

1 Målanalys	3
1.1 Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor	3
1.2 Barn och unga fullföljer sin skolgång (Skolfam).....	7
1.3 Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen	7
1.4 Ett klimatneutralt Gävle 2035	12
2 Uppföljning av politiska uppdrag	12
2.1 Socialnämnden uppdras att fördjupa analysarbetet och identifiera framgångsfaktorer och utifrån detta arbete föreslå en strategi för såväl det förebyggande sociala arbetet och det missbruksbehandlande arbetet. För uppdraget kommer 1,0 mnkr att tillföras kommunbidraget via särskilt beslut under 2021 efter ansökan om tilläggsanslag.....	12
2.2 Socialnämnden uppdras att främja barn och ungas hälsa och möjligheter att nå höjda skolresultat. Nämnden ska utreda hur fler riktade serviceinsatser kan möjliggöras som stöd för föräldrar i detta syfte. Uppdraget genomförs i samverkan med relevanta aktörer.	13
2.3 Socialnämnden ges i uppdrag att fortsätta utvecklingen av främjande, förbyggande och tidiga insatser för barn och unga och vidta åtgärder för att tidigt upptäcka elever i riskzonen för problematisk skolfrånvaro. Samverkan ska ske med Utbildningsnämnden och Region Gävleborg. (spegling av uppdraget till Utbildningsnämnden).....	13
3 Uppföljning av privata utförare	13
4 Resultat och investeringar	14
4.1 Resultat och investeringar	14
4.2 Covid-19	14
4.3 Kommunplan 2021.....	15
5 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	15
6 Förväntad utveckling	15

Bilagor

Bilaga 1: SON Bilaga 1 Ekonomisk månadsrapport december 2021

1 Målanalys

1.1 Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

Nämndens/bolagets verksamheter

Antalet inkomna anmälningar som handlagts av Mottagningsenheten avseende Barn/unga (0-17 år) har minskat från 2835 st år 2020 till 2706 st år 2021. Under 2021 var anmälningar upprättade av sektorns medarbetare (*ex officio*) den vanligaste anmälaren, tätt följt av Polisen och därefter grundskolor. Vanligaste anmälningsorsaken var *förälders övriga omsorgssvikt* (781 st) och därefter *förälders missbruk* (393 st) och *våld i hemmet* (376 st). Anmälningar avseende barn som utsatts för våld (fysiskt, psykiskt, sexuellt eller hedersrelaterat) har minskat från 259 st år 2020 till 205 st år 2021. 60 ansökningar avseende Barn/unga inkom under 2021, jämfört med 58 st 2020.

Ca 1500 st anmälningar avseende Barn/unga har ej lett till inledda utredningar. Majoriteten (ca 990 st) av dessa hade ingen tidigare kännedom i socialregistret, medan 565 st varit föremål för utredning och/eller insats tidigare.

Flera medarbetare på Mottagningsenheten har under 2021 i högre grad än tidigare föreslagit anmälningsmöten vid inkommen anmälan från främst skolor, med syfte att uppmärksamma barnets situation och stärka samverkan med anmälande skolor. Upplevelsen är att anmälningsmöten uppskattats av de skolor och familjer där detta genomförts. Ytterligare en aktivitet som Mottagningsenheten genomfört under 2021 tillsammans med kommunikatör, med syfte att öka antalet anmälningar och tydliggöra enhetens uppdrag för Gävle kommuns medborgare och samverkanspartners, är att utveckla information om processen gällande förhandsbedömningar på Gavle.se.

Statistik avseende utredningar på barn och unga under året

	Ålder	
Utredningar	0-12	13-20
Social utredning 11:1	1088	684
Utredning 11:1 Väcka talan vårdn överflyttn ensk hem 6:8 FB	7	1
Utredning 7 § LVM inleds		7
Utredning efter 6 § LVU		2
Utredning pågående LVU ärende	4	5

Att skriva en utredning och verkställa en placering som föregåtts av ett omedelbart omhändertagande är oerhört resurskrävande. De omedelbara omhändertagandena på barn 0-12 år har ökat från 4 st 2020 till 16 st 2021. Alla utredningarna inleds med stöd av SoL 11:1. Se ovan.

Det har även under perioden noterats att begäran om utlämnande av handlingar som inkommit både från enskilda och andra kommuner, har ökat väsentligt jämfört med samma period 2020. Det är en ökning från 60 stycken år 2020 till 102 stycken år 2021 (Utredningsenhet Barn). Detta är ett mycket tidskrävande arbete som dessutom ska hanteras skyndsamt. I samband med jul och nyår så var arbetssituationen på Utredningsenhet Barn så alarmerande att medarbetare från andra enheter omfördelades, då ärendemängden vida överskred de personella resurserna.

Det är fortfarande stora svårigheter att rekrytera familjehem i egen regi och det är även ett nationellt problem. Sedan hösten 2019 har Rekryteringsenheten ett aktivt samarbete med kommunikatör inom Gävle kommun, för att försöka hitta nya strategier vad avser

marknadsföring och rekrytering. En kommunikationsplan för 2021 har upprättats. Denna plan är ett levande dokument som fortlöpande uppdateras. Fyra medarbetare på enheten arbetar särskilt riktat med detta i en marknadsföringsgrupp. I kontakter med andra kommuner har enheten erfårit att samarbeten med kommunikatörer på sikt har gett bra resultat. Ytterligare en svårighet i rekryteringen av nya familjehem är att många uppdragstagare säger redan vid en inledande kontakt att de vill ha en ersättning utöver SKR:s riktlinjer. Enheten hamnar återkommande i en konkurrenssituation om familjehemmen på grund av detta, både med privata aktörer och med andra kommuner.

Familjerätten samverkar med andra grupper och inhämtar information från tidigare barnavårdsutredningar samt har referentsamtal för att lyfta i dialog med föräldrarna om barnens rättigheter och skydd. Detta för att ge föräldrar feedback på positiva förändringar och för att göra utredningar som en positiv upplevelse för barnen.

Utredningsenhet Ungdom förebygger placeringar genom fokuserat arbete med öppenvårdsinsatser i placeringsnära ärenden samt utökat fokus på möjligheter med inkludering av släkt och nätverk. Dock har nätverksmöten försvårats till viss del p g a Covid-19. UEU:s medarbetare upplevs arbeta mer med nätverksarbete nu än tidigare. Ser dock inte effekt i vissa ärenden så som med kriminella ungdomar samt då en del klienter har litet nätverk att arbeta med. Samarbetet inom UEU inom det nya arbetssättet har lett till att det egna Mottagningsteamet hjälper till att verkställa insatser samt är behjälpliga att följa upp insatser för att flödet/processen ska fortgå utan avbrott eller framflyttning. Enheten har också utvecklat samverkan med polis och åklagare under året.

Statistik för insatser gällande barn och unga

Barn och unga	Barn och unga	Barn och unga
	ålder	
Placering, antal personer	0-12	13-20
HVB	7	78
SiS	0	14
Nätverkshem	69	32
Jourhem	34	26
-varav konsulentstött	2	2
Familjehem	84	89
-varav EKB	3	10 (1 konsulentstött)
-varav konsulentstött	8	13 (exkl EKB)
Stödboende	0	13

Statistik för extern öppenvård gällande barn och unga

	ålder	
Öppenvård, antal personer	0-12 (10 per)	13-20 (86 pers)
Familjehemscentralen Rengsjö	8	26
Humbla Individ och Familj Ext ö-vård		17
Intense Rehab AB	1	19
Klätterträdet AB		1
Magelungens dagverksamhet		24
MiniMaria Motala Öppenvård		1

	ålder	
SSK Säkerhetsakademien AB	2	5

Kontor Förebyggande och kompetens

Förebyggandeenheternas primära samverkanspartner är Gävles skolverksamheter. Även drogsamordnarens aktiviteter riktar sig i hög grad till skolan. Arbetet sker från alla verksamhetsdelar och på olika nivåer. Några exempel:

- Drogsamordnarens kartläggning av ungas drogvanor CAN, årskurs 9 och årskurs 2 i gymnasiet.
- Tobaksfri duo, avtal mellan elever och föräldrar i årskurs 7.
- Samtal om oron, BIG:s utbildning för personal inom skolverksamheten hur man agerar vid oro om barns mående/hemsituation.
- Kompetenshöjande drogpreventiva insatser till elever, föräldrar och personal av drogsamordnare, Drogfri skola, BIG.
- Organisering av områdesgrupper i våra stadsdelar där fältgruppen har en nyckelroll med polis, skola, föreningsliv etc.
- Flera olika aktiviteter på gruppnivå i samarbete med skolan vid social oro.
- Våldspreventivt arbete i skolorna via metoderna Agera tillsammans och MVP (Mentorer Vålds Prevention)
- Socionom på Öppna förskolan via Familjecentralerna.
- Nära samverkan med skolan för att kunna erbjuda insatser utan biståndsbeslut i form av gruppverksamhet på Grinden samt föräldrastödjande insatser på Familjestödet.

I kraft av det övergripande KF-målet har ett operativt mål tydliggjorts. Förebyggandeenheterna ska utveckla nära samverkan med Gävles skolverksamheter för att tidigt identifiera barn och unga i utsatt situation. Detta mål har brutits ner i ett antal olika aktivitetsområden som redovisas nedan:

Riktade insatser till utvalda skolor

Fältgruppen har under året genomfört våldspreventionsinsatser (Agera tillsammans) på Andersbergsskolan. Vidare har även Fältgruppen och BIG genomfört två så kallade Nödstopp på skolans uppdrag. Syftet med denna insats är att i ett tidigt skede mobilisera kring oro om enskilda barns normbrytande/destruktiva beteende.

På Nynässkolan har insatsen Machofabriken genomförts tillsammans med lärare på skolan. Ett verktyg för arbete med frågor kring jämställdhet och mot våld bland unga.

Insatser för jämställdhet och mot våld bland unga

Läs ovan under insatser till utvalda skolor. Insatser Agera tillsammans har också påbörjats med Sörbyskolan och Staffansskolan.

Machofabriken och utbildningsinsatser på temat har också genomförts i samarbete med Gefle IF. Alla deltagare i projektet Shanazi hjältar har arbetat med Machofabriken inom ramen för sin utbildningsinsats.

Välfärds representant på BIG har under året genomfört utbildningar i Agera Tillsammans samt MVP (Mentorer i våldspreventiv) för personer som ska utbilda i programmen inom ramen för sin yrkesutövning, framförallt skolpersonal.

Familjestödet återuppbygger samverkan med alla rektorsområden i Gävle

Familjestödet har gått ut med information till samtliga rektorer samt andra nyckelpersoner i kommunala skolor och friskolor om Familjestödets insatser samt vilka kontaktpersoner som är tilldelade samverkan i deras rektorsområde.

Kontaktpersoner i rektorsområdena Sättra och Andersberg har haft samverkansmöten med olika aktörer där skolan är en huvudaktör.

Informationssatsning förskola

Chef vid Familjestödet har upprättat möten med förskolans chefer med information gällande Familjestödets insatser samt vårt mål att tidigt upptäcka barn i utsatt situation.

Kontaktpersoner från Familjestödet finns i alla förskoleområden.

Anpassade insatser för familjer med barn i förskola.

Ej påbörjat, vi erbjuder våra ordinarie insatser till denna grupp

Anpassade insatser till familjer med barn som har problematisk skolfrånvaro.

Familjestödet har påbörjat en metodutveckling gällande arbetssätt i syfte att tidigt upptäcka barn i denna situation samt erbjuda anpassade insatser.

Målet bedöms sammantaget som delvis uppfyllt

Kontor Stöd i hemmet - Genomförda aktiviteter

Unga vuxna samt deras föräldrar kan snabbt ta kontakt med Öppen vårdsenhet via mail, telefon eller genom personligt besök.

Medarbetare inom öppenvårdsenhet har ett nära samarbete med Mottagningsenhet dit de anmäler ärenden där oro finns för den unges mående och hälsa. Rutin finns upprättad inom enheten.

Öppenvårdsenhet vuxen erbjuder ungdomar (från 18 år) beroendevård och anpassat stöd i syfte att fullfölja skolgång.

Öppenvårdsenhet har ett nära samarbete med skola, KAA (kommunens aktivitetsansvar), UMO (Ungdomsmottagningen) samt Försörjningsstöd.

Öppenvårdsenhet barn och familj samarbetar med såväl utredningsgrupperna inom kontor Myndighet som Familjehemsgruppen för att utveckla en säker vårdkedja där familjens behov blir synliggjord.

Öppenvårdsenhet barn och familj samverkar med andra aktörer såväl internt som externt. Region Gävleborg är en viktig samverkanspartner där psykiatri är stor del av den samverkan vilken är nödvändig för att aktuella familjer ska få adekvat stöd och behandling. Intern samverkan påverkas av hög ärendebelastning. Extern samverkan påverkas av olika rutiner, roller och uppdrag.

Öppenvårdsenhet barn och familj arbetar aktivt med föräldrar till barn med hög skolfrånvaro. Tyngdvikt läggs på att identifiera de områden som påverkar det enskilda barnets skolfrånvaro. Samtal och praktiskt arbete utförs i hemmet för att aktivera förälder / föräldrar till ökad förståelse för närvaro i skolan. Enheten arbetar aktivt för att kontinuerligt hitta forum för samverkan skola – föräldrar.

Öppenvårdsenhet barn och familj deltar aktivt på skolmöten för att främja konstruktiva samtal mellan skola – familjer. Varje enskilt barn följs upp via genomförandeplan med mål tillsammans med familjen / socialsekreterare.

Analys av indikatorerna

Antalet orosanmälningar är högre i bägge åldersintervall än målvärden, dvs antalet orosanmälningar totalt befinner sig på en högre nivå än bedömt när baslinjevärden etablerats 2019. Antalet orosanmälningar 7-12 år är på en klart högre nivå än målvärdet, men lägre än förra året (1781 st 2020). Det går inte att dra enkla samband till den högre nivån av antalet orosanmälningar, men det finns med all sannolikhet samband till övrig utveckling inom området (ökade antalet placeringar/samhällsutveckling i stort, möjligen spelar även anmälningsbenägenhet in). Analyser och utvärderingar pågår parallellt och bedöms rapporteras under våren 2021.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Orosanmälningar barn, 1-6 år	1 480	◆	1 350	
Orosanmälningar barn, 7-12 år	1 722	■	1 300	

1.2 Barn och unga fullföljer sin skolgång (Skolfam)

Nämndens/bolagets verksamheter

Många delar i verksamheten kopplat till Skolfam har fått anpassats efter de nya förutsättningarna kopplat till Covid-19. De skoluppföljningar som varit planerade har i de allra flesta fall ägt rum via teams. Under hösten ägde fler fysiska möten rum, beroende på förutsättningarna. Det som påverkats mest är kartläggningarna av barnen som behöver ske fysiskt på plats. Även om medarbetarna varit förberedda för besök har det blivit inställda tillfällen då familjehem och barn samma dag kunnat ha symptom, åter igen beror bortfallet mestadels utifrån Covid-19.

Kopplat till Statsbidraget pågick ett arbete tillsammans med Rekryteringsenhet Uppdragstagare och verksamhetschef, att hitta lämpliga aktiviteter som även tillförde barnen i Familjehemsvården något extra kopplat till de placeringar som är pågående.

Ett flertal barn har erbjudits aktiviteter med ”guldkant”, som t ex heldagsumgänge i Furuviksparken och liknande. Inköp har gjorts av pedagogiskt material för att gynna barns utveckling och lärande. Satsning och utbildning har genomförts för att starta upp stödgrupper för placerade barn, vilket planeras ske under våren 2022. Utbildning har ägt rum för att ge bättre verktyg till kvalitativa samtal med barn i det pågående uppföljningsarbetet. Utbildning har ägt rum för att ”rusta” uppdragstagare/familjehem, att få bättre kunskaper i att möta barn med bland annat olika former av trauma.

Analys av indikatorerna

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Andel familjehemsplacerade elever i åk. 9 som uppnått målen i alla ämnen.	87%	◆	95%	

1.3 Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

Nämndens/bolagets verksamheter

Kontor Myndighet

Socialnämnden ska i samverkan med andra aktörer bidra till att bryta socioekonomisk segregation samt öka individens självständighet.

Den nyöppnade enheten Våld i nära relationer som startade september 2021 har under året haft 206 pågående utredningar gällande vuxna som ansökt om skydd eller stöd utifrån våld, samt 64

utredningar av barn/unga 0-18 år (62 unika personer) som upplevt våld i nära relationer. Utifrån att enheten är under uppstart så görs ett omfattande arbete kring att sätta rutiner och utveckla samverkan med övriga enheter samt externa samverkanspartners.

Utredningsenhet Vuxen			
Statistik för utredningsenhet vuxen	2019	2020	2021
Totalt antal pågående utredningar	1009	1252	1113
Utredning LVM	231	284	275
Utredning SoL	775	968	838
Utredning efter 6§ LVU	2	0	0
Utredning pågående LVU ärende	1	0	0
Aktualiseringar p g a LOB	454	416	410
Ansökningar p g a våld i nära relation	47	116	146

Utredningsenhet vuxen har under 2021 haft ett fortsatt högt antal LVM-anmälningar 235 stycken fördelat på 139 personer. Därtill inkom 410 aktualiseringar gällande LOB. Detta resulterade i 275 utredningar enligt 7 § LVM. Utifrån dessa omhändertogs endast 12 personer enligt LVM, vilket till stor del beror på ett bra motivationsarbete. Det har varit hög kvalitet i de LVM-utredningar som genomförts, både genom handläggarnas arbete och i samverkan med Ambulerande motivationsteamet. Det som dock är alarmerande är att de anmälningar som kommer in till socialtjänsten inte håller en tillräckligt hög kvalitet, utan att anmälningspliktiga personer/verksamheter kan uppfattas använda anmälningar enligt 6§ LVM som en remiss till kommunen.

Under året har flera utbildningsinsatser/dialoger först i frågan och där 1:e socialsekreterare och arbetsledare för Ambulerande motivationsteamet träffat en större mängd av region Gävleborgs läkare (Gävle sjukhus) för att öka kunskapen kring lagstiftning och vårt arbete. Vi har även fullföljt planerad dialog med Polisen Gävle.

Då adekvat vård på hemmaplan ej kunnat erbjudas på önskvärt sätt har detta bidragit till ökade kostnader för externa köp enligt Socialtjänstlagen. I merparten av de placeringar som gjorts finns en samsjukligheten vilket innebär en komplexitet i både samverkan och att erbjuda vård i andra former. Detta då denna målgrupp har en särskild utsatthet och påverkas särskild av rådande inskränkningar i samhället, men även utifrån att det idag inte finns anpassade insatser i tillräcklig utsträckning på hemmaplan.

Den 8 april 2021 publicerades e-tjänsten ”ansökan om bistånd till boende” som har fungerat bra och främst avlastat handläggare på Mottagningsenheten men även Boendeenheten (UEBO). Sedan de digitala ansökningarna infördes registreras alla ansökningar som inkomna och det inleds utredning. Tidigare så har inledande av utredning fördröjts ifall det varit ottyligheter kring uppgifter eller huruvida en ansökan gjorts eller ej. Utredningstiden har minskat från 106 till 66 dagar i genomsnitt. Antalet nya ärenden har under året varit i genomsnitt ungefär 35 per månad. I de 415 ärendena som inkom under året var det 91 klienter som återtog ansökan, 73 klienter beviljades socialt boende, 273 avslagsbeslut fattades varav 23 klienter överklagade sina beslut. UEBO försöker hela tiden att samverka internt inom förvaltningen och externt främst med sjukvård/psykiatri/före detta Omvårdnad och där ha klienten i fokus. Enhetschef har medverkat i framtagandet av ett IOP avtal med Ria/Hedvigslunds kyrkan.

Förtur

Gällande arbetet med förtur har UEBO blivit mer restriktiva i bedömningarna. Klienter

informerar om att de själva behöver uttömma sina egna resurser genom att till exempel vara anmälda på ABG och stå i kö för bostad samt söka bostad i hela Gävle kommun. Ärenden som prioriteras är de som kommer från AME och är kommunanvisade samt våldsärenden. Under året blev 15 förturer beviljade, AME (kommunanvisade) inräknat. 2020 beviljades 25 förturer.

Träningslägenhet

Utredningsenhet Boende (UEBO) har sedan 20-08-25 delegationen att bevilja träningslägenhet. UEBO arbetar för det "friska" hos klienten och att klienten efter insatser skall kunna er hålla eget boende. Sedan delegationen flyttades över har det aktivt arbetats med bedömningsgrunderna som ska gälla för att kunna beviljas insatsen samt att det kommer att göras en översyn över klientens skulder och ekonomi. I samverkansavtalet med ABG arbetas det även för att hyra ut dessa lägenheter genom en annan avtalsform. Målsättningen är att få ett bättre flöde från träningslägenhet/övergångsavtal till eget avtal. 21-12-30 hade tre klienter träningslägenhet.

Bo Kvar

Projekt Bo Kvar 2.0 startade 19-02-01 och bedrivs i samarbete med Gavlegårdarna. Arbetet skall främst inriktas förebyggande mot störningar och social problematik i Gavlegårdarnas bostadsområden. Socialtjänsten har fått ekonomiska medel till att anställa en handläggare detta syfte, den nya Bo kvar handläggaren började 20-04-01. Det har dock visat sig att det till stor del handlar om hyresskulder och äldre personer som inte haft förmåga att sköta sina hem. Handläggare har då förmedlat kontakt med andra enheter. Totalt under 2021 aktualiserades 471 personer. Hyresgäster som visat sig betalat hyran innan kontakt tas av Bo kvar aktualiseras inte i Bo kvar. Totalt blev 29 hyresgäster som haft kontakt med Bo kvar avhysta. Ingen avhystes på grund av vanvård.

Jourlägenhet

Det har inte varit någon större efterfrågan på jourlägenheter under 2021 och det har varit få placeringar. I oktober överlät UEBO sex jourlägenheter till Enheten Våld i Nära relationer (EVIN), som själva kommer att besluta och verkställa insatsen. Detta kommer att förbättra beslutsflödet och arbetsmiljön för båda enheter att endast en enhet är inblandad i ärendet. Under året togs 8 beslut på jourlägenhet och 21-12-31 hade vi en egen placering i jourlägenhet. 2020 togs 36 beslut på jourlägenhet.

Akutboendet

Antalet pågående insatser var 73 stycken, 38 av dem påbörjades under 2021. Totalt är det 165 personer i ärendena.

Övergångsavtal

Under 2021 har arbetet resulterat i att 76 klienter fått eget hyresavtal (nämndens mål är 25/år), främst hos ABG men även hos andra hyresvärdar, och kan alltså avslutas här. Det är 29 klienter som fått skuldsanering och 17 har fått beslut om inledande skuldsanering. Under året beviljades 14 övergångsavtal. Antalet övergångslägenheter var 21-12-30 till antalet 346. UEBO meddelade 17 klienter uppsägning pga. skuld och 6 klienter uppsägning pga. störning/vanvård. Av dessa inledde vi sex processer i Tingsrätten. ABG sade upp ett avtal och Balder sade upp ett avtal med oss, båda pga. vanvård.

Socialnämnden ges i uppdrag att utvärdera och utveckla sitt arbete med personer i hemlöshet och/eller långvarigt missbruk.

Bostad Först

Ett förberedande arbete för att starta projektet Bostad först startades under 2020. Studiebesök i två kommuner genomfördes och en dialog fördes med Gavlegårdarna, detta då Socialtjänsten inte har några egna bostäder. Ett möte med Gavlegårdarna resulterade i att Vålfärd Gävle skulle göra en sammanställning över de boendeformer som finns, och att det i denna sammanställning skall framgå vilka kriterier som gäller för att kunna beviljas en viss typ av boendeform. Detta har gjorts men arbetet med Bostad först har dock inte utvecklats något under 2021.

Kontor Förebyggande och kompetens

Förebyggandeenheterna ska erbjuda insatser som verkar brottsförebyggande och uppmärksamma socialt utanförskap.

Fältgruppen inför metoden Nödstopp som togs i drift under maj månad. Metoden syftar till att mobilisera privata och professionella nätverk runt barn och unga där det finns riskfaktorer för social problematik. Personalen har arbetat med liknande arbetssätt tidigare men denna metod är en vidareutveckling. Fältgruppen utvecklar också metodiken i hur man samlar föräldrar vars barn utvecklat riskabla umgängesmönster (gängbildning).

Förebyggandeenheten har upprättat samarbete med verksamhet på Jägargatan kring socioekonomiskt utsatta och nyanlända för att erbjuda en första föräldragrupp. Samarbete med Försörjningsstöd planerar att upprättas. Dessutom har medarbetare utbildats i föräldragrupsverksamhet för nyanlända. En första grupp har påbörjats. Satsningen har finansierats via medel från Länsstyrelsen.

Medarbetare på Grinden har utbildats och certifierats i ett förebyggande stödprogram Childrens Program som riktar sig till barn 7-12 år med missbruk i familjen. Insatsen innebär att medarbetarna stödjer barn och föräldrar genom intensiva stödinsatser i grupp under 4 intensiva dagar.

Fältgruppen arbetar vidare med insatsen Nödstopp vid tidigt identifierad oro. Även riktad insats med gruppering av ungdomar i stadsdelsarbete där signaler om social oro finns. Fältgruppens planering att ha en riktad föräldragrupp och till viss del annan gruppverksamhet har ej kunnat genomföras p g a pandemin.

Insatser som erbjuds av Familjerådgivningen och Förebyggandeenheterna som riktas till familjer ska vara lätt tillgängliga.

Familjerådgivningen har via effektivare tidsbokning minskat ner sina väntetider från 29 dagar vid förra årets utgång till 23 dagar vid utgång av tertiäl 3, 2021. Familjestödet och familjecentralernas verksamhet har påverkats av nedstängning och pandemin men har under året tillgängliggjorts.

Familjestödet har öppnat chattfunktionen. Råd och stödsamtal erbjuds också i full skala. Flera föräldragrupper har igångsatts Grinden öppnar upp ökat antal grupper.

Kontor Stöd i hemmet

I syfte att öka individens delaktighet görs alla klienter delaktiga i att forma sin individuella behandling vilket tydliggörs i en genomförandeplan. Denna kan ligga parallellt med vårdgivares vårdplan. Denna planering är föremål för kontinuerlig uppföljning. Detta är ett implementerat arbetssätt.

Alla insatser anpassas efter den enskildes behov och erbjuds både enskilt och / eller i grupp. Matchning av insats sker genom inventering av klientens kontextuella situation, behov och önskemål. Om klienten inte har förmåga att genomföra en strukturerad behandlingsform erbjuds i stället; Individanpassad Insats. En modell som innebär samordning, aktiv samverkan med andra viktiga huvudmän, stöd i boendet, social träning, alkohol/ drog behandling, motivationsarbete, hälsoprofil, samarbete med AME.

Öppenvårdsenhet vuxen har kontinuerlig samverkan med Region Gävleborg psykiatriska kliniken samt Beroendecentrum. Öppenvårdsenhet vuxen har nära samarbete med Blåklockan och Stickan.

För att möjliggöra stöd och behandling för klienter med hög grad av samsjuklighet samt för att undvika kostsamma HVB placeringar har Öppenvårdsenhet Vuxen skapat ”Individanpassad Insats”. Samordning och samverkan är tydliga ledord i arbetet. En del av arbetet innebär att stödja / motivera bostadslösa klienter att följa sin vårdplan så att de kan nå en boendelösning. I de fall annan huvudmans insats krävs för att behålla bostad (ex psykiatri, Boendestöd mm) är ansvarig behandlare samordnare av detta.

Alkohol- och drogterapeuter återfinns inom öppenvårdsenhet Barn och Familj sedan sommaren 2020. Denna kompetens har inneburit ett stort tillskott, främst i arbetet med ungdomar där det förekommer alkohol och drogproblematik. Behandlare och alkohol-drogterapeuter inom

Öppenvårdsenhet vuxen har fokus på målgrupp 18 – 25 år. Öppenvårdsenhet vuxen har genomfört ett fördjupningsarbete med fokus på denna målgrupp. Det har resulterat i en kunskapsöversikt med tillhörande implementeringsplan vilken påbörjas höst-21.

Stödboendeenheten har ett nära samarbete med Ambulerande teamet avseende personer aktuella för s.k. paragraf 7 utredning enl. LVM. Detta för att möjliggöra snabb ingång till stödboende. Denna grupp har alltid högsta prioritet. Familjeboendet har, sedan avveckling av HVB verksamhet, bytt namn till Familjehuset. Detta för att markera ny inriktning av verksamhet. Familjehuset har utvecklat arbetsmetod för intensiv utredning och behandling, vilken möjliggör intensivt arbete i fler familjer än tidigare. Antal familjer med insats från Familjehuset är nu fler än dubbelt så många jfr med tidigare insats Familjeboendet. Familjehuset utreder nätverkets möjlighet och lämplighet att utgöra stöd – och / eller säkerhetsperson under tid som barn utreds.

Hemstagården drabbades vid översvämningen i Gävle 17 augusti 2021. Hela källarplanet vattenfylldes och allt som förvarades här fick kastas. Ärendet avseende de kostnader i samband med detta är adresserade till kommunens Försäkringsbolag. Hemstagården har under året byggt om kök och gått från att ha varit mottagningskök till att bli tillagningskök. Detta har haft stor positiv inverkan på ekonomin. Samtliga rum på Hemstagården har rustats under 2021. Detta var planerat sedan tidigare och berodde inte på översvämning, brand eller dylikt.

Pågående förändringsarbeten: Med utgångspunkt från KPMG:s rapport har ett förändringsarbete inletts med fokus att se över arbetssätt och metoder, kategorisera insatser samt kostnadsberäkna dessa. Detta förväntas kunna användas som beslutsstöd vid val av insats. Arbeta mobilt: Breddinförande är genomfört på samtliga enheter.

Kontor Boende (tillsynsboendet Stallgatan)

Samtliga enheter inom kontoret har genomfört uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet och planerat åtgärder för kommande arbetsmiljöarbete.

Enheterna har ett fortsatt fokus på att begränsa smittspridningen. Utifrån pandemiläget har anpassningar av såväl kundaktiviteter som arbetsformer fortsatt på samma sätt som under föregående år.

Kvalitetsarbete/egenkontroll

- Införande av löpande uppföljningar, boendesupport, med varje kund.
- Revidering av inskrivningsmallar.
- Utförd uppföljning av SAM.
- Framtagande av rutin och mall för egenkontroll.
- Inventering av kompetensplan har pågått under året samt dialog om kravspecifikation vid rekrytering.

Analys av indikatorerna

En indikator - tid till insats - har det utvecklats metod för under 2021. Denna metod är nu etablerad och kommer att börja mätas under 2021, vilket även blir året då ett basvärde kan etableras. Samtliga externa placeringar har följt upp enligt plan under 2021. Andelen återaktualiserade brukare har ökat marginellt från 2020. Detta har att göra med att ett fel i mätmetodik har konstaterats vilket nu får genomslag i presenterat utfall för året. Jämförelser med tidigare år är alltså problematiska.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Tid till insats (1)		—	
Externa placeringar följ upp (2)	100 %	100 %	
Ej återaktualiserade vuxna missbrukare, 21	57 %	60 %	

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
år och äldre, ett år efter avslutad utredning eller insats (3)			

1.4 Ett klimatneutralt Gävle 2035

Nämndens/bolagets verksamheter

Handlingsplaner för fossilfria transporter skulle tas fram under hösten 2021 för att därefter inleda genomförandet av dessa under 2022-25. Aktiviteten har ej genomförts.

Miljökrav vid köpt av plats

I de ramavtal som nyttjas vid köp av plats för socialnämndens ansvarsområde är det fler kommuner som har avtal med samma utförare. Det gör att utföraren behöver förhålla sig till väldigt många kommuners krav och av den anledningen blir miljökrav som ställts blivit mer allmänt hållna. Det försvårar möjlighet till att följa upp utförare utifrån Gävle kommuns miljömål. Under 2021 följdes inte miljökrav upp för upphandlad kärnverksamhet inom nämndens ansvarsområde, men uppföljningen för 2022 planeras innehålla generella frågor kring utförarnas miljöarbete.

Analys av indikatorerna

Verksamheterna under nämndens ansvarsområde har inte slutredovisat miljöarbetet i tillräcklig omfattning för att fullt ut kunna bedöma resultatutvecklingen samt om aktiviteter är helt genomförda eller ej. På grund av pågående pandemi under året har vissa aktiviteter ej kunnat genomföras/slutföras som planerat. En samlad bedömning är att målet därmed ej är uppnått. För att målet Ett klimatneutralt Gävle ska nås till 2035 behövs ökad takt och fokus på aktiviteter åren framöver.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Antal genomförda aktiviteter (1)	1	—	

2 Uppföljning av politiska uppdrag

2.1 Socialnämnden uppdras att fördjupa analysarbetet och identifiera framgångsfaktorer och utifrån detta arbete föreslå en strategi för såväl det förebyggande sociala arbetet och det missbruksbehandlande arbetet. För uppdraget kommer 1,0 mnkr att tillföras kommunbidraget via särskilt beslut under 2021 efter ansökan om tilläggsanslag.

Uppföljning uppdrag

Ett arbete har påbörjats för att analysera vilka insatser som genomförs inom socialnämndens ansvarsområde idag, där bland annat bedömning av relevans, evidensgrund och effekt ska ingå. Detta underlag ska sedan tjäna som grund för ett framtagande av förslag till strategi för den framtida riktningen för socialnämndens insatser inom bland annat förebyggandearbete och

arbete kring missbruk.

Uppdraget har även givits Kommunstyrelsen och har planerats och finansierats av Styrning och stöd. Förebyggandeenheten har varit delaktig i den utredning Public Partner genomfört under 2021. Slutrapporten som förväntades under vecka 37 har blivit fördröjd p.g.a behov av kompletteringar. Nytt förslag på slutrapport har presenterats efter årsskiftet (januari 2022). Arbetet pågår fortfarande.

2.2 Socialnämnden uppdras att främja barn och ungas hälsa och möjligheter att nå höjda skolresultat. Nämnden ska utreda hur fler riktade serviceinsatser kan möjliggöras som stöd för föräldrar i detta syfte. Uppdraget genomförs i samverkan med relevanta aktörer.

Uppföljning uppdrag

Förebyggandeenhetens fokus i detta uppdrag kommer att ligga på riktade insatser från Familjestödet vid problematisk skolfrånvaro. Beskrivet under målet kraftigt förbättrade skolresultat. Efter en tid då Familjestödet har haft en begränsad verksamhet har samarbete upprättats med skolverksamheterna samt arbete med metodutveckling.

2.3 Socialnämnden ges i uppdrag att fortsätta utvecklingen av främjande, förbyggande och tidiga insatser för barn och unga och vidta åtgärder för att tidigt upptäcka elever i riskzonen för problematisk skolfrånvaro. Samverkan ska ske med Utbildningsnämnden och Region Gävleborg. (spegling av uppdraget till Utbildningsnämnden)

Uppföljning uppdrag

Uppdraget har givits gemensamt till socialnämnden och utbildningsnämnden. Sektorcheferna för Utbildning Gävle och Valfärd Gävle har formulerat ett uppdrag att föreslå en samverkansstruktur mellan sektorerna utifrån behovet av samverkan samt de politiska uppdragen. Verksamhetscheferna för elevhälsan och grundskolan samt kontorschef för förebyggande och kompetens är ansvariga för genomförandet.

För att uppnå effekt i samverkan behöver regionen ingå. Den huvudsakliga samverkansstrukturen är byggd på befintliga samverkansformer och mest lämpad för vidareutveckling var den regionala välfärdsstrukturen. Den operativa välfärdsgruppen har därför utökats med bland annat rektorer från alla skolformer. Varje representant har uppdrag att fånga upp information från övriga delar i organisationen som inte är representerade.

Samverkan mellan skola och socialtjänst utifrån placeringar och öppenvård har varit ett fokusområde för det analysarbete som under hösten 2021 genomförts på uppdrag av sektorchef. En handlingsplan för det fortsatta arbetet kommer presenteras i februari 2022, där utveckling av samverkan mellan socialtjänst, skola och region kommer vara ett särskilt område.

3 Uppföljning av privata utförare

Nämnden följer den plan för uppföljning av privata utförare som nämnden tidigare antagit. Uppföljning ingår i arbetet för kvalitetsteamet inom Valfärd Gävles. Inga avvikelser.

4 Resultat och investeringar

4.1 Resultat och investeringar

(mnkr)	Utfall 2021-12-31	Utfall 2020-12-31	Budget helår 2021
Verksamhetens intäkter	73,2	82,0	69,7
Personalkostnader	-291,5	-285,9	-299,5
Övriga kostnader	-327,9	-279,8	-328,2
Avskrivningar/nedskrivningar	-0,5	-0,4	-0,5
Internränta	0,0	0,0	-0,1
Resultat före kommunbidrag	-546,7	-484,1	-558,6
Kommunbidrag	558,6	461,9	558,6
Årets resultat	11,9	-22,2	0,0
Investeringar	6,0	0,4	10,5
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0

Resultat och prognosanalys

Resultat

Socialnämnden redovisar ett resultat t.o.m. december 2021 på plus 11,9 mnkr.

Kommunfullmäktige beslutade på sitt junisammanträde att tilldela socialnämnden ytterligare 65 mnkr för budgetåret 2021 för årets placeringskostnader och kommunstyrelsen beslutade att tilldela ytterligare 40 mnkr till socialnämnden utifrån framställda behov i delårsrapport 2. Dessa tillskott beror till stor del på att placeringskostnaderna har ökat väldigt mycket under slutet av 2020 och fortsatt att öka under 2021. En djupare utredning kring orsakerna till ökningen och åtgärder för att kunna minska placeringskostnaderna startades under hösten 2021 tillsammans med externa stöd. Åtterrapporering av utredningen kommer att ske till nämnden och kommunstyrelsen under våren 2022.

De enskilt största positiva avvikelserna inom socialnämndens ansvarsområde är lägre kostnader för personal som beror på att vakanta tjänster inte har kunnat ersättas med ordinarie anställningar i den takt som önskats. Och därmed har inte inhyrda konsulter kunnat avslutas som var planerat. En ytterligare stor positiv avvikelse avser återsökta medel från Migrationsverket genom statsbidrag för skyddat boende ca 5 mnkr.

Mer detaljerade beskrivningar finns i bilaga 1.

Investeringar

Utfallet för investeringsverksamheten inom socialnämnden blev ca 6,0 mnkr av en budget på 10,5 mnkr. Utfallet blev något lägre med anledning av förseningar på grund av covid-19 pandemin och skyfallet i augusti.

4.2 Covid-19

Vilka åtgärder som nu genomförs för att hantera Covid-19 samt dess ekonomiska effekter

Se resultatkommentarer

Effekterna av extern påverkan pga Covid-19 (minskade intäkter, större behov av försörjningsstöd osv). Med en beskrivning av omvärldsfaktorer för innevarande år och kommande år.

Se resultatkommentarer

4.3 Kommunplan 2021

Hur kan nämnd och sektor säkerställa att förmågan till pågående eller planerat effektiviseringsarbete genomförs

Se resultatkommentarer

Kommer effektiviseringsarbetet att försenas och vad ger det för ekonomiska effekter

Se resultatkommentarer

5 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

- Nämnden kan konstatera att den långsiktiga trenden med ökande aktualiseringar fortsätter även in i 2021. Trenden med ökande externa placeringar har fortsatt.
- Antalet skyddsplaceringar ökar, vilket kraftigt påverkar nämndens förutsättningar att klara sin budget. Placeringar i HVB-hem har ökat med 31,6 % jämfört med samma period 2021 (barn och unga), samt ökat med 16,4 % (vuxna) jämfört samma period 2021. Detta är dessutom en förlängning av tidigare trend med ökade externa placeringar.
- Nämnden har ett särskilt arbete med externt stöd igång där fokus är att förskjuta resurser från externa placeringar till andra insatser i egen regi, ett arbete som kommer att landa i ett antal kraftfulla åtgärder som kan implementeras från och med 2022.
- Under året har sektorn arbetat med att sätta ett särskilt fokus på våld i när relationer, vilket bl. a. resulterat i att en särskild våldsenhet kommer inrättas från hösten 2021. Värt att notera är att detta handlar om att flytta resurser inom organisationen, nämnden har inte tillförts resurser för denna fokusering.
- De två IOP-överenskommelser som nämnden har med kvinnojouren Blåklockan samt med mansjouren Stickan har varit igång sedan årsskiftet och under våren har avstämningar skett med respektive organisation. En IOP-överenskommelse har även tecknats med "Hela människan" i Gävle och Hedvigslundskyrkan, som innebär ett långsiktigt samarbete och finansiering för stöd och hjälp till personer som är bostadslösa eller på annat sätt befinner sig i en utsatt livssituation.
- Situationen med Covid-19-pandemin är och har varit helt dominerande under våren. I princip all verksamhet och kraft har fått ställa om och anpassa sig efter detta. Detta har påverkat måluppfyllelsen negativt under året.

6 Förväntad utveckling

- Kontakt har tagits med kommuner i R9-nätverket för att se hur trenderna ser ut i andra kommuner inom nätverket vad gäller inkommande ärenden, placeringar och skyddsplaceringar. Den återkoppling som hittills inkommit ger vid handen att utvecklingen generellt är likartad i dessa övriga kommuner, men att de bakomliggande orsakerna behöver utredas närmre.
- Nämnden ser i nuläget inte det kommer ske några omfattande trendbrott vad gäller t ex aktualiseringar, där trenden varit ökande under tio år. Ökande antal aktualiseringar minskar dock inte kraven på nämnden och organisationen på att utreda och besluta om eventuella insatser inom lagstadgad tid. Detta kommer sannolikt medföra ytterligare ökande ekonomiska utmaningar för nämnden.
- Effekterna av en inrättad våldsenhet och IOP med jourorganisationerna är viktiga, och kommer vara en del i det fortsatta arbetet mot våld i nära relationer. Sannolikt måste

dock ytterligare insatser till för att lyckas över tid med tanke på utvecklingen.

- En djupare analys vad gäller placeringar, dess utveckling och anledningar till de ökade volymerna, har igångsatts. Denna analys som medföra förändringar av organisering och arbetssätt inom sektorn. Dock bör det noteras att det förefaller osannolikt att de ökade behoven enbart kan mötas med förändrade arbetssätt, starkare samverkan eller tydligare fokus i nämndens egna prioriteringar, även om det är väsentliga utvecklingsområden. Det är väsentligt att de kommande åren föra en mer systematisk dialog kring resursbehoven för Socialnämnden så att resurserna tydligare hänger samman med nämndens uppdrag, både utifrån lagstiftning och ärendemängd.
- Utifrån pandemiläget har anpassningar av såväl kundaktiviteter som arbetsformer fortsatt att kraftigt påverkas på samma sätt som under föregående år.